

Beste collega

U engageerde zich om één van onze studenten te begeleiden bij zijn stage, waarvoor alvast onze welgemeende dank.

In deze handleiding stellen we kort de Academische Lerarenopleiding (ALO) van de Universiteit Antwerpen voor. Verder bezorgen we u enkele aandachtspunten voor de evaluatie van stagelessen.

Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen we u naar de website <https://www.uantwerpen.be/educatieve-master>, meer in het bijzonder naar de rubriek 'component leraarschap' > 'Stages'. Daar vindt u een link naar het Vademecum Praktijkcomponent waarin onder meer de contactgegevens van de vakdidactici en de stagecoördinatoren alsook de Wegwijzers voor alle onderdelen van de praktijkcomponent (stages).

Hebt u vragen of opmerkingen, aarzel dan niet ons te contacteren. Dat kan via de website <https://www.uantwerpen.be/educatieve-master>.

Met dank voor uw medewerking, hulp en begeleiding.

De vakdidactici en praktijkassistenten van de ALO

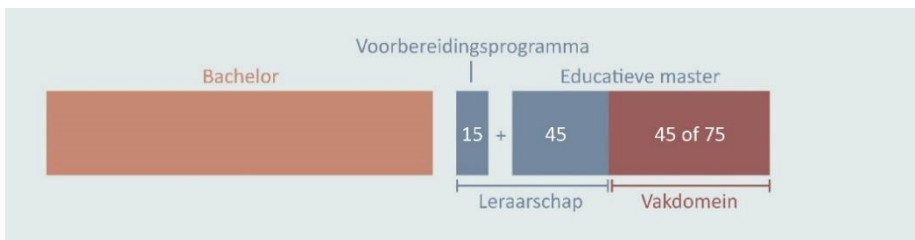
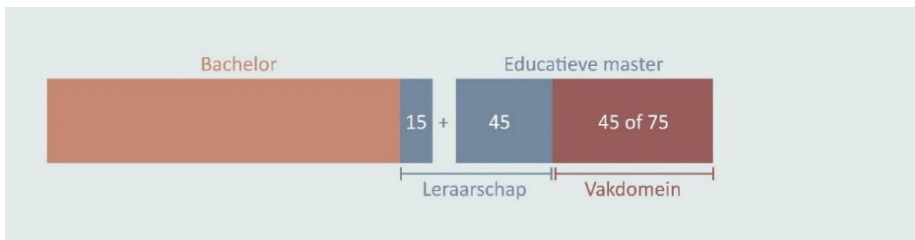
1. De Academische Lerarenopleiding (ALO)

De Educatieve Master bevat 90 of 120 studiepunten, afhankelijk van de cluster en de afstudeerrichting. Binnen de Educatie Master telt de component leraarschap – de Academische Lerarenopleiding (ALO) – 60 studiepunten: 30 studiepunten theorie en 30 studiepunten praktijk

Er zijn twee trajecten mogelijk, een regulier en verkort.

Regulier traject

De student start aansluitend aan bacheloropleiding met de Educatieve Master. De eerste 15 studiepunten van de ALO kunnen mogelijk worden opgenomen tijdens de bacheloropleiding (BA2 of BA3 afhankelijk van de beschikbare keuzeruimte. Indien de student de eerste 15 studiepunten niet volledig of maar gedeeltelijk kan opnemen tijdens de bacheloropleiding, dan bestaat de mogelijkheid om ze net voor de Educatieve master op te nemen. Tijdens de Educatieve Master wordt de component leraarschap aangevuld met opleidingsonderdelen uit het vakdomein.

Verkort traject

Indien de student al een masterdiploma heeft behaald, dan is het mogelijk de Educatieve Master in een verkort traject volgen. Voor de domeinvakken uit de Educatieve Master krijgt de student vrijstelling zodat enkel 60 studiepunten van Academische Lerarenopleiding moeten worden afgelegd (30 theorie en 30 praktijk). Het is mogelijk de opleiding in één academiejaar af te werken of te spreiden over verschillende semesters.

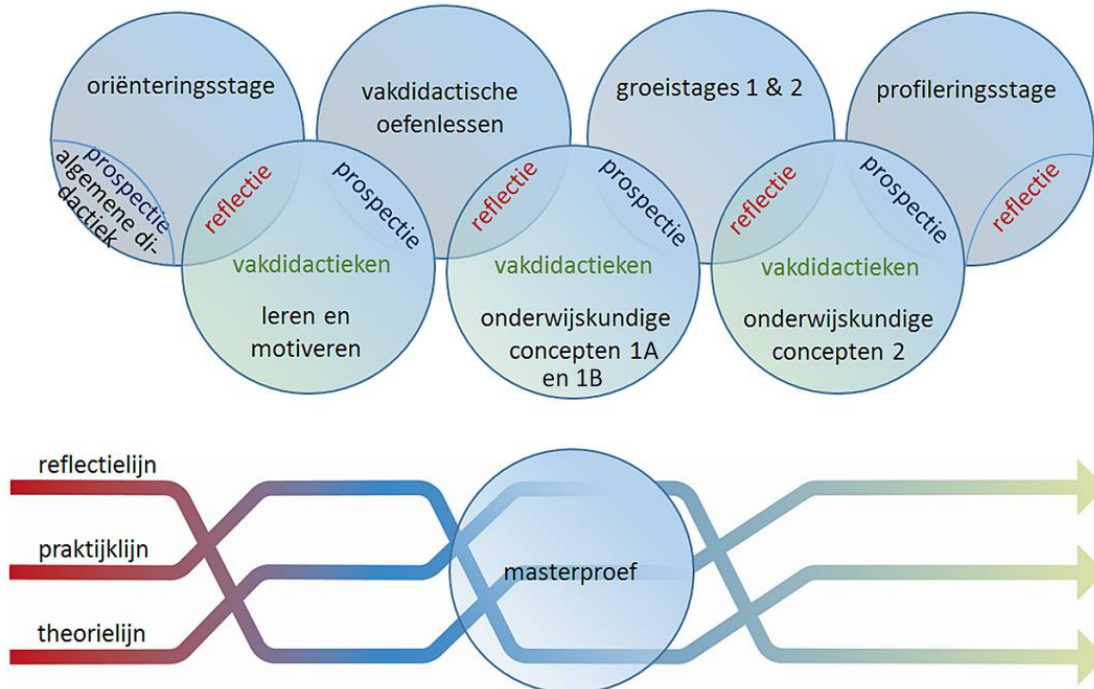
Elke student heeft de mogelijkheid om te kiezen voor twee vakdidactieken of voor één vakdidactiek en een profileringsvak: Zorg, STEM, Onderwijskundig ontwerpen en (Meer-) Talig onderwijs.

De gevolgde vakdidactieken bepalen de onderwijsbevoegdheid van de student. Hierover vindt u meer informatie op onze website. De toelating tot de vakdidactiek wordt dan weer bepaald door de gevolgde bacheloropleiding.

1. De praktijkcomponent: doel en opbouw

De invulling van de ALO, zowel voor de theorie- als praktijkvakken, is identiek binnen elke traject, ongeacht de cluster, de afstudeerrichting, de vakdidactieken en de duur van de opleiding.

De structuur van de opleiding geven we visueel weer als een model van in elkaar hakende (Olympische) ringen:

In zijn geheel is het een inductief opgevat curriculum, waarbij **praktijkervaringen** kapstokken zijn voor reflectie en theorie, terwijl theorie en reflectie op hun beurt springplanken aanreiken naar een volgend praktijkmoment, telkens op een complexer niveau. Praktijk, reflectie en theorie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De vier bovenste cirkels geven de **praktijkcomponent** weer die de studenten individueel of in samenwerking met andere studenten afwerken. De opbouw van deze praktijkmomenten kan worden samengevat als 'van eenvoudig naar complex', van 'beschouwend naar creërend', van 'eerder extern gestuurd naar zelfgestuurd' en van een 'veilige naar uitdagende context'.

Na een theoretische introductie, met o.a. het opleidingsonderdeel Algemene Didactiek, die in functie staat van de praktijk (prospectie), draait de student tijdens de **Oriënteringsstage** een korte periode mee in een school als observator en – waar mogelijk – als participant. Je krijgt observatieopdrachten op het niveau van de school, de leraar en de leerling. De student loopt in de voetsporen van een of meer mentoren en maakt kennis met het 'leven zoals het is' op school en als leerkracht. Er worden een aantal lessen bijgewoond met specifieke observatieopdrachten als opstap naar de vakdidactieken.

Na de opleidingsonderdelen *Introductie vakdidactiek* en *Vakdidactiek* waarin de eerste lessen worden gegeven in een veilige omgeving, legt de student per vakdidactiek een **Groeistage** van 15 lessen af onder begeleiding van een vakmentor. Vooraf worden er 4 lesobservaties uitgevoerd. Vanaf deze praktijkcirkel wordt ook **Supervisie** ingebouwd. Reflecties uit de Groeistages en/of de Profileringsstage worden samengebracht in een vakoverschrijdend portfolio.

In het kader van de **Profileringsstage** kan de student eigen accenten leggen binnen de opleiding en zich als onderwijsprofessional profileren in een formele educatieve setting. De Profileringsstage wordt afgelegd aan de hand van projecten die worden aangeboden door scholen, organisaties of bedrijven.

Vooraleer de student aan de stages kan beginnen, heeft de school een raamovereenkomst met de lerarenopleiding van de Universiteit Antwerpen afgesloten, heeft de student kennis genomen van de inhoud en is hiermee akkoord gegaan. De student dient zich te houden aan de deontologische code.

De student wordt op de stages voorbereid en wordt tijdens de stages vanuit de universiteit begeleid. De voorbereiding bestaat uit de theorielessen (in de eerste plaats de vakdidactiek) en de oefenlessen die studenten op het de universiteit geven. De vakdidactici en hun praktijkassistenten volgen de Groeistages op. Zij verzorgen de stagebezoeken. Tijdens elke Groeistage vindt er minimum één stagebezoek plaats en is er bovendien begeleiding voorzien in de vorm van supervisiesessies op de universiteit.

De **evaluatie** van de Groeistages gebeurt door de vakdidacticus op basis van volgende elementen:

- evaluatie van de lessen door de vakmentor(en);
- beoordeling door de vakdidacticus of praktijkassistent bij het stagebezoek;
- beoordeling van de stagemap die de student voor elke stageperiode indient;
- elementen die de student zelf inbrengt.

De evaluatie van de stages speelt een zeer belangrijke rol in de eindevaluatie van de student.

3. De rol van de vakmentor bij de Groeistages

Bij de planning van de stage

Tijdens de stages zal de student lessen observeren, zelf volledige lessen geven en vakdidactische opdrachten uitvoeren. De planning van het geheel gebeurt tussen u en de student (en wellicht de mentor-coach). Het gaat daarbij over inhoudelijke aspecten en praktische aangelegenheden (bijvoorbeeld timing). De student is een gast in uw school en moet rekening houden met wat mogelijk is. Het is belangrijk om met de student afspraken te maken over specifieke regels die binnen uw school of in uw klas gelden (bijvoorbeeld kledij, schoolagenda, werkbladen). Anderzijds vragen we u om rekening te houden met andere verplichtingen die de student heeft (bijvoorbeeld lessen met verplichte aanwezigheid aan de universiteit).

Bij de observaties en de vakdidactische opdrachten

We vragen u de student te informeren over de onderwerpen van de lessen die geobserveerd worden zodat hij zich daarop kan voorbereiden. Na de observatie mag u het verslag van de student nalezen, maar u hoeft dat niet te doen.

Uw (eventuele) inbreng bij vakdidactische opdrachten hangt af van de concrete opdracht. Voor sommige opdrachten moet de student bijvoorbeeld een gesprek met u voeren of moet er een les geobserveerd worden vanuit een bepaalde invalshoek.

Bij het voorbereiden van de lessen

We vragen u de student tijdig alle nodige informatie te bezorgen over de te geven lessen. In het begin neemt het voorbereiden van een les en het inwerken in een onderwerp immers vrij veel tijd in beslag. De student bezorgt u de lesvoorbereiding in de regel minstens twee schooldagen op voorhand, tenzij u anders verkiest. U kunt de student vragen aanpassingen door te voeren. Indien de les onvoldoende grondig voorbereid werd, kunt u beslissen om de les niet te laten plaatsvinden. Spreek af of u de lesvoorbereidingen in elektronische of papieren vorm wenst te ontvangen.

Evaluatie van de lessen

We vragen u na de les een bespreking met de student te houden over het verloop van de les en hem het ingevulde 'Feedbackformulier' te overhandigen. Omvat uw begeleiding minstens vijf stagelessen, dan vragen we u bovendien op het einde van de stageperiode een globale evaluatie te geven aan de hand van het Feedbackformulier-Synthese. Ook dat formulier geeft u aan de student mee. De stagiair zal u de feedbackformulieren bezorgen. Spreek af of u de formulieren in elektronische of papieren vorm wenst te ontvangen.

Evolutie in de begeleiding

Bij de Groeistages kunt u de begeleiding afbouwen in functie van de vorderingen van de student. De student moet steeds een schriftelijke lesvoorbereiding blijven maken. Indien u later in de stage oordeelt dat de student voldoende zelfstandig kan lesgeven, is het niet nodig nog alle lessen volledig bij te wonen. U blijft wel op geregelde tijdstippen besprekingen houden met de student. Dit hoeft echter niet meer na elke les te gebeuren. U hoeft ook geen feedbackformulier per les meer in te vullen.

4. Feedbackformulieren

Er zijn twee types feedbackformulieren: het Feedbackformulier-Les voor een individuele stageles en het Feedbackformulier-Synthese. Er zijn twee versies beschikbaar, een papieren en een digitale die op scherm invulbaar is.

We verwachten van de student dat hij u het document feedbackformulier overhandigt en/of de link naar het digitale formulier bezorgt vóór hij een stageles geeft.

Het **Feedbackformulier-Les** gebruikt u om een specifieke les te beoordelen. De student heeft de administratieve gegevens bovenaan reeds ingevuld.

Het **Feedbackformulier-Synthese** gebruikt u wanneer u de student gedurende minstens vijf lessen begeleidt. U kunt een oordeel geven over de groei die de student doormaakte en welke zijn sterke punten en werkpunten zijn. We vragen u een evaluatie te geven van de attitudes waarover de student beschikt in het kader van zijn functioneren als leerkracht.

Wat verwachten we van de vakmentor?

- ✓ Afspraken maken over planning en inhoudelijke invulling van de stage.
- ✓ De student tijdig informatie bezorgen in verband met observaties en te geven lessen.
- ✓ Per les het Feedbackformulier-Les invullen en aan de student geven en een feedbackgesprek voeren.
- ✓ Bij begeleiding van een stageperiode van minstens vijf stagelessen: het Feedbackformulier-Synthese invullen en aan de student geven.
- ✓ Contact opnemen met de opleiding in geval van moeilijkheden.

5. Contact opnemen?

Voor inhoudelijke kwesties is de betrokken vakdidacticus uw aanspreekpunt. U vindt een overzicht van de vakdidactici op de website www.uantwerpen.be/educatieve-master > component leraarschap > klik op de link Vademecum Praktijkcomponent > Deel I > Contacten.

Voor organisatorische aangelegenheden is de stagecoördinator de contactpersoon:

Ann Aerts
T: 03 265 5453
e-mail: stagecoordinator@uantwerpen.be

Britt Van Ham
T: 03 265 4486

6. Schematisch overzicht stages in het werkveld – praktijkcomponent

Stagetype	Oriënteringsstage (3 sp)	Groeistages (telkens 5 sp)	Profileringsstage (5 sp)
Inhoud	<p>Observaties binnen eigen vakgebied (leerkracht volgen)</p> <p>Observaties binnen ander vakgebied (klasgroep volgen)</p> <p>Analyse van schoolorganisatie en -beleid.</p> <p>Reflecties o.b.v. observaties.</p>	<p>Vakdidactische doe-stage</p> <p>voorafgegaan door observatie.</p>	<p>Aansluitend bij profileringsvak</p> <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eigen invulling - Aan de hand van project
Context	<p>2de en/of 3de graad</p> <p>aso – kso - bso - tso</p>	<p>2de en/of 3de graad</p> <p>aso – kso - bso - tso</p>	<p>Diverse contexten zijn mogelijk.</p>
Duur	<p>3 volledige of 6 halve schooldagen (24 u.).</p> <p>Studenten observeren (in duo).</p> <p>Stagemap wordt individueel ingediend.</p>	<p>Per Groeistage:</p> <p>4 lessen observeren & 15 stagelessen geven + voorbereiding en verwerking</p> <p>(7 u. per stageles).</p> <p>Minstens 125 uur studietijd.</p>	<p>Invulling is afhankelijk van project</p> <p>minstens 130 uur studietijd.</p>
Wanneer?	<p>Eerste of tweede semester,</p> <p>afhankelijk van traject.</p>	<p>Eerste of tweede semester,</p> <p>afhankelijk van traject.</p>	<p>Eerste of tweede semester,</p> <p>afhankelijk van traject.</p>